

Lietuviškų literatūros mokslo terminų žodynas (AVANTEKSTAS)

Projekto vadovas: prof. Kęstutis Nastopka
Projekto trukmė: 2010.04-2012.12
Projekto biudžetas: 184 500 Lt

AVANTEKSTAS – originalus enciklopedinis lietuviškų literatūros mokslo terminų žodynas. Jis iš principo skiriasi nuo senųjų vien tradicines poetikos sąvokas apimančių literatūrologijos žodynų. Žodyne enciklopediškai aprašomi terminai iš pačių aktualiausių mąstymo apie literatūrą sričių, kur vyksta didžiausias humanitarinio sąvokyno atsinaujinimas. Šioms sritims priklauso tokios teorinės disciplinos kaip tekstologija, intertekstualumo teorija, hermeneutika, recepcijos teorija, semiotika, naratologija, dekonstrukcionizmas.

AVANTEKSTE pateikiami lietuviškų terminų atitikmenys keturiomis kalbomis: anglų, prancūzų, vokiečių, rusų. Kai kuriais atvejais taip pat pateikiamos ir sąvokų etimologijos. Terminų aprašuose integruoti lietuvių literatūros ir kultūros pavyzdžiai bei Lietuvos mokslininkų indėlis. Kiekvieno termino aprašas turi teorinių bibliografinių šaltinių (originalių bei verstinių), kuriuose daugiausia vartojamas duotas terminas, sąrašą.

Šiuo žodynu siekiama sunorminti lietuvių literatūrologinių terminų rinkinį, įvesti naujas sąvokas ir tradicinių sąvokų naujas reikšmes, atitinkančias šiuolaikinių humanitarinių ir socialinių tyrimų būklę. Sekant turtinga Vakarų Europos (ypač Prancūzijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos) ir Amerikos literatūrologine ir enciklopedine-žodynine tradicija, kuri yra labiausiai paveikusi Nepriklausomybės laikų lietuvių literatūros mokslą, siekiama susisteminti lietuvišką literatūros mokslo terminiją. Naujomis sąvokų interpretacijomis tikimasi atšviežinti lietuvių humanitarinį mąstymą ir priartinti jį prie tarptautinio konteksto.

Žodynas skirtas visai humanitarinei bendruomenei: filologams, socialinių mokslų, į kurių apyvartą yra patekusios literatūrologinės kilmės teksto bei diskurso sąvokos, atstovams, pedagogams, studentams, vyresnių klasių moksleiviams.

Literatūros terminų aprašų autoriai – Vilniaus Universiteto A. J. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centro dėstytojai ir doktorantai.